กัญญูธนัฏฐ์ ทำนาเมือง. (2568). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา. อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ. ดร.สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม ผศ. ดร.ชาญชัย วงศ์สิรสวัสดิ์

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมวิธีนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ 2) พัฒนาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 384 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของโคเฮ็น ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม จำนวน 47 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง .60 - 1.00 และหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาทางครอนบาก เท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มี 2 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ ขั้นตอนที่ 2.1 ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จำนวน 27 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ขั้นตอนที่ 2.2 พัฒนาและตรวจสอบแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ด้วยการสนทนากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (M = 4.53, SD = .66) และ 2) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ใช้แนวทางแบบ 8C5A + PDCA ประกอบด้วย 8C ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม การวิเคราะห์และสังเคราะห์ การสื่อสารและการจูงใจ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การมีวิสัยทัศน์ และ 5A ได้แก่ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา การนิเทศการศึกษา และ PDCA การนำวงจรบริหารงานคุณภาพมาใช้ร่วมกันได้จำนวน 59 แนวทาง โดยรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โมเดลการจัดการคุณภาพ 8C5A + PDCA สามารถประยุกต์ใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษา อันจะช่วยส่งเสริม สนับสนุน และยกระดับการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: สมรรถนะ การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา

Kunyathanut Tamnamaung. (2025). Guidelines For Developing Academic Administration Competency Of Administrators Of Educationol Institutions Under The Office Of Primary Educationol Service Area. Master of Education (Educational Administrative Innovation). Advisors: Asst. Prof. Dr. Supatcha Sri-iam, Asst. Prof. Dr. Chanchai Wongsirasawat

ABSTRACT

This mixed-methods research aimed to 1) investigate the problems concerning academic administration competencies of educational institution administrators under the Primary Educational Service Area Office, and 2) develop guidelines to enhance these competencies. The study was carried out in 2 phases. In Phase 1 was to investigate the problems concerning academic administration competencies of educational institution administrators under the Primary Educational Service Area Office. The sample consisted of 384 teachers, determined using Cohen's sampling table and selected through stratified random sampling. The research instrument was a 47-item questionnaire with a content validity index ranging from .60 to 1.00 and a reliability coefficient of .98, calculated using Cronbach's alpha. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation. In Phase 2 was to develop guidelines for enhancing academic administration competencies of educational institution administrators under the Primary Educational Service Area Office. This phase consisted of 2 sub-steps. In Step 2.1 was to identify potential guidelines by analyzing Phase 1 results and conducting semi-structured interviews with 5 executives, using a 27-item interview form. Data were analyzed using content analysis. In Step 2.2, the proposed guidelines were validated through expert review and focus group discussion with 9 purposively selected experts in educational administration. The research instrument was an evaluation form assessing suitability, feasibility, and usefulness. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results revealed that 1) the academic administration competencies of administrators in educational institutions under the Primary Educational Service Area Office was rated at the highest level (M = 4.53, SD = .66), and 2) the developed guidelines for enhancing academic administration competencies were based on the 8C5A + PDCA model. This model comprised: 8C: achievement orientation, service-mindedness, self-development, teamwork, analysis and synthesis, communication and motivation, personnel potential development, and vision 5A: curriculum, instructional management, assessment and evaluation, development and utilization of educational technology, and educational supervision, and PDCA: application of the quality management cycle. In total, 59 guidelines were developed, all of which were assessed as highly suitable, feasible, and useful.

The knowledge gained from this study provides practical guidelines for developing academic administration competencies of educational administrators under the Primary Educational Service Area Office. The 8C5A + PDCA quality management model can be applied to planning and policy-making in educational institution management, thereby promoting, supporting, and enhancing the missions of educational institutions to achieve their objectives.

Keywords: Competency, Academic Administration, Educational Institution Administrators